

Gródek, 4 listopada 2020 roku

Stowarzyszenie na rzecz Praworządności w Szkołach

„Stowarzyszenie Umarłych Statutów”

kontakt@umarlestatuty.pl

KRS: 0000830651

Znak sprawy: WW.01.02-IX/2020

Sz. P. Aurelia Michałowska
Mazowiecki Kurator Oświaty

Działając w imieniu Stowarzyszenia na rzecz Praworządności w Szkołach „Stowarzyszenie Umarłych Statutów”, na podstawie *art. 241 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 256)*, działając w interesie publicznym, składam wnioszek o:

1. przeprowadzenie w ramach sprawowanego na podstawie *art. 51 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910, dalej jako p.o.)* nadzoru pedagogicznego kontroli zgodności z prawem wskazanych w uzasadnieniu postanowień statutów wchodzących w skład Zespołu Szkół nr I w Otwocku **Liceum Ogólnokształcącego nr III im. Juliusza Słowackiego w Otwocku** (dalej: „Statut Liceum”) oraz **Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych w Otwocku** (dalej: „Statut Liceum dla Dorosłych”),
2. uchylenie na podstawie *art. 114 ustawy – Prawo oświatowe* niezgodnych z powszechnie obowiązującym prawem postanowień Statutu Liceum oraz Statutu Liceum dla Dorosłych.

UZASADNIENIE

Kwestionowane postanowienie Statutu: § 38b ust. 2 pkt a

„w przypadku arkuszy egzaminów klasyfikacyjnych, poprawkowych, sprawdzianów wiedzy i umiejętności ucznia rodzicom przysługuje prawo do wglądu wyłącznie na terenie szkoły”

Kwestionowane postanowienie Statutu: § 38b ust. 2 pkt a

„Procedura udostępniania prac pisemnych nie przewiduje wypożyczenia oryginałów ani automatycznej możliwości kopiowania, fotografowania, skanowania, itp. a. W przypadkach pisemnych prac bieżących procedura dopuszcza możliwość kopiowania materiałów na życzenie po uprzednim poinformowaniu nauczyciela przedmiotu.”

Zgodnie z art. 44e ust. 4 i 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. 2020 poz. 1327, dalej jako u.s.o.) sprawdzone i ocenione prace pisemne ucznia są udostępniane uczniowi oraz jego rodzicom, a sposób udostępniania dokumentacji określa statut szkoły. Udostępnianie prac ma na celu np. umożliwienie przeanalizowania błędów i nie należy ograniczać tego uprawnienia do samego prawa wglądu na miejscu w szkole. Szkoła powinna umożliwić swobodny dostęp do pracy, np. poprzez umożliwienie jej sfotografowania. Należy przy tym zwrócić uwagę, że z art. 44e ust. 4 u.s.o. wynika nakaz udostępniania sprawdzonych prac pisemnych uczniowi i jego rodzicom. Pojęcie to musi być rozumiane szerzej niż udostępnianie do wglądu, o którym mowa w art. 44e ust. 5. Z powyższego wynika, że intencją ustawodawcy było zobligowanie szkół do udostępniania prac w znaczeniu ich przekazania wraz z możliwością wykonania kopii, a nie tylko okazania do wglądu.

Kwestionowane postanowienie Statutu Liceum: § 73 ust. 2 pkt 2

„[Ustala się następujące formy sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów:] matura próbna – rozumiana jako wewnętrzny lub zewnętrzny sprawdzian wiedzy na poziomie egzaminu”.

Art. 44b ust. 3 pkt 1 u.s.o. stanowi, że *„[ocenie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do:] wymagań określonych w podstawie programowej (...) oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania”.* Jak wspomniano wyżej, ocenie podlega poziom i postępy w opanowaniu treści zawartych w programie nauczania. Próbne egzaminy mają cel diagnostyczny, więc nie są formą sprawdzania postępów realizacji postawy programowej, a z tego wynika, że nie powinny mieć wpływu na ocenę klasyfikacyjną.

Kwestionowane postanowienie Statutu Liceum: § 72 ust. 4

„Przy ocenianiu prac klasowych i sprawdzianów stosuje się następującą skalę procentową: 100-90% - bardzo dobry, 89-75% - dobry, 74-61% - dostateczny, 60-50% - dopuszczający, 49-0% - niedostateczny”.

Wyżej wymieniona skala ocen uniemożliwia zdobycie przez uczniów oceny celującej z prac klasowych i sprawdzianów, co w konsekwencji może uniemożliwiać otrzymanie celującej rocznej i końcowej oceny klasyfikacyjnej. Rozwiązanie takie stoi więc w sprzeczności z § 7 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. 2019 poz. 373), który przewiduje skalę sześciostopniową.

Kwestionowane postanowienie Statutu Liceum: § 93 pkt 18

„[Uczeń ma obowiązek:] dbać o swój wygląd zewnętrzny, nosić schludny, czysty ubiór i zadbaną fryzurę oraz nosić na terenie szkoły obuwie zamienne, którego rodzaj określa dyrektor szkoły”.

Zgodnie z art. 99 pkt 3 p.o. szkoły mają kompetencje do normowania zasad ubierania się, nie zaś szerzej pojmowanego wyglądu uczniów. Ponadto celem ustawodawcy przy tworzeniu projektu ustawy Prawo oświatowe było aby przepisy statutów szkół były sformułowane w sposób jasny i precyzyjny¹. Zasady ubioru ucznia nie powinny zatem zawierać zwrotów ocennych, takich np. „schludny, estetyczny, skromny”, ponieważ są to pojęcia nieostre, rodzące wątpliwości interpretacyjne i w konsekwencji mogące prowadzić do rozbieżności w ich stosowaniu.

Kwestionowane postanowienie Statutu Liceum: § 97 ust. 5

„Za zniszczenia mienia szkoły odpowiedzialność finansową ponoszą w przypadku uczniów ich rodzice lub opiekunowie prawni”.

Kwestie odpowiedzialności odszkodowawczej są kompleksowo uregulowane na poziomie ustawowym i nie jest uzasadnione normowanie ich w statucie. Niezależnie od powyższego należy zwrócić uwagę, iż na gruncie przepisów prawa powszechnie obowiązującego co do zasady brak jest podstaw do przyjęcia odpowiedzialności rodziców lub opiekunów prawnych za szkody wyrządzone przez ucznia nad którym nadzór został powierzony szkole.

Inne:

W Statucie Liceum nie znajdują się regulacje dotyczące:

- 1) usprawiedliwienia nieobecności przez uczniów pełnoletnich, o którym mowa w art. 99 pkt 2 *in fine* p.o.
- 2) trybu składania skarg w przypadku naruszenia praw ucznia, o którym mowa w art. 98 ust. 1 pkt 17 *in fine* p.o.
- 3) trybu wnoszenia zastrzeżeń do przyznanej nagrody, o którym mowa w art. 98 ust. 1 pkt 18 *in fine* p.o.

Kwestionowane postanowienie Statutu Liceum dla Dorosłych: § 32 ust. 3 lit. c oraz d

„[Kary:] opłata karna w wysokości 100 zł lub praca na rzecz szkoły za spożywanie lub przebywanie na terenie szkoły pod wpływem alkoholu lub środków odurzających”.

¹ „W zapisie dotyczącym przestrzegania zasad ubierania się uczniów na terenie szkoły, zrezygnowano z wyrażenia dotyczącego dbania o schludny wygląd, kierując się zgłaszanym w tej kwestii przez uczniów, rodziców i nauczycieli wątpliwościami dotyczącymi zakresu pojęcia »schludny«, jako bardzo szeroko rozumiany i nieprecyzyjny” – uzasadnienie do projektu ustawy – Prawo oświatowe (VIII kadencja, druk sejm. nr 1030, s. 187)

„[Kary:] zawieszenie w prawach słuchacza”.

Zawarty w statucie wykaz kar musi być zgodny szczególnie z odpowiednimi przepisami prawa powszechnie obowiązującego, w tym Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Statuty szkół mogą poszerzać prawa przysługujące uczniom, nie mogą natomiast ich ograniczać lub wprowadzać dowolnych obowiązków nieprzewidzianych w przepisach aktów prawnych wyższej rangi. Wprawdzie rodzaje kar stosowanych wobec uczniów powinien określać statut szkoły (art. 98 ust. 1 pkt 19 p.o.), jednak szkoła nie ma w tej kwestii całkowitej swobody. Karna opłata pieniężna, czy też obowiązek wykonania pracy na rzecz szkoły nie znajduje uzasadnienia w powszechnie obowiązującym prawie. Niejasne jest także pojęcie „zawieszenia w prawach słuchacza”, które może być rozumiane jako niedopuszczalna sankcja pozbawienia części uprawnień wynikających z przepisów prawa oświatowego.

Wobec powyższego wniosek należy uznać za właściwie uzasadniony.

(—) ŁUKASZ KORZENIOWSKI

Prezes Zarządu

Pismo sporządził:

Dominik Nowicki

Pismo zaakceptował:

Michał Bronicki